

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО
Вчена рада університету
протокол № 7
від « 29 » червня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО
Керівник проектної групи
Гарант освітньої програми
зі спеціальності 023 Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
Заслужений художник України,
ст. викл., член Національної спілки
художників України
Дмитро КУРСІН

від « 22 » квітня 2024 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Прикладна та книжкова графіка»

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

Бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

02 Культура і мистецтво

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

**023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Юрій БОЙЧУК

від « 29 » червня 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми

Прикладна та книжкова графіка

Проректор з навчально-наукової роботи

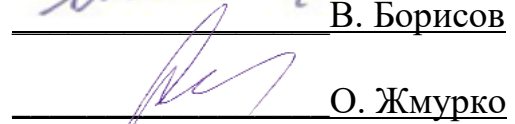
В. о. директора центру забезпечення якості освіти

Гарант освітньої програми

Декан факультету мистецтв

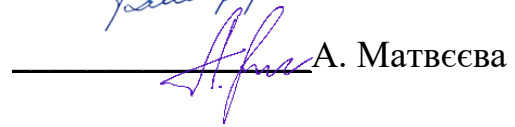
Голова Спілки студентів та молоді факультету мистецтв

В. Борисов

О. Жмурко

Д. Курсін

В. Фомін

А. Матвеева

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО кафедрою образотворчого мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією факультету
протокол № 8 від «10» квітня 2024 р.

Вченою радою факультету мистецтв
протокол № 7 від «17» квітня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради університету
протокол № 7 від «29» червня 2024 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант:

Дмитро КУРСІН, Заслужений художник України, ст. викладач кафедри образотворчого мистецтва, член Національної спілки художників України

Члени:

1. Тетяна ПАНЬОК, кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва
2. Анна АЛТУХОВА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва
3. Людмила ЛІСУНОВА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва
4. Поліна КАПАРЧУК, здобувачка 2 курсу факультету мистецтв, профорг Спілки студентів та молоді факультету.
5. Євген МОШНЯКОВ, ФОБ, директор приватного підприємства «Аніматіка».

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ зовнішніх стейкхолдерів:

1. Марина ФІЛАТОВА, кандидат мистецтвознавства, завідувачка відділу зарубіжного мистецтва Харківського художнього музею.
2. Віктор КОВТУН, народний художник України, член Спілки художників України, голова правління ХО НСХУ, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка за 2010 рік, академік, професор кафедри живопису ХДАДМ.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована без дозволу Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

1. Профіль освітньої програми «Прикладна та книжкова графіка»

зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, факультет мистецтв
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Професійна кваліфікація	Професійного стандарту немає
Освітня кваліфікація	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Освітня програма – «Прикладна та книжкова графіка»
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
Офіційна назва освітньої програми	«Прикладна та книжкова графіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестату про закінчення закладу загальної середньої освіти, ступеню молодшого бакалавра. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди», затвердженими вченою радою.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2024 – 2028 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Формування особистості висококваліфікованого фахівця, громадянина, патріота та професіонала, здатного креативно мислити, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та графіки, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів мистецької діяльності.	
3. Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: 02 Культура та мистецтво Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Опис предметної області	Об'єкт вивчення – творчий продукт предметно-просторового та візуального середовища. Цілями навчання є набуття фундаментальних фахових знань для

	<p>виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру у мистецькій галузі, такі як образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та графіка (оформлення та ілюстрація книги). Застосування практичних навичок у мистецькій сфері (виробничі функції); генерування нових ідей (креативність); розвиток навичок використання інформаційних та комунікаційних технологій; формування здатності працювати у світовому мистецькому контексті.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи, еволюція образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, графіки та їх використання для забезпечення заданих властивостей та естетичних характеристик об'єктів образотворчого мистецтва.</p> <p><i>Методи, методики, технології:</i> порівняльно-історичний, формальний аналіз, інноваційні методики створення мистецьких об'єктів, формотворення, абстрактного мислення; структурний метод – для обґрунтування сутності ключових понять, стилістичний аналіз – у процесі з'ясування ідейних і художніх витоків творчості; метод актуалізації – з метою узагальнення тенденцій розвитку вищої художньої освіти; педагогічне моделювання з метою розробки технології формування професійної підготовки фахівців; технології загально-мистецьких спеціалізацій, а також використання матеріалів та технік в процесі створення творів мистецтв. Інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>Інструменти та обладнання, пов'язані з процесом створення творів мистецтва різних видів та жанрів; обладнання для дослідження, опанування й продукування різноманітних образотворчих та графічних технік.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна. Спрямована на самостійну практичну й творчу діяльність. Пропонує комплексний підхід до засвоєння практик образотворчого мистецтва, спрямована на розвиток широкого спектру навичок у сфері мистецтва, з акцентом на вивченні сучасних мистецьких практик графічного мистецтва.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».</p> <p>Спеціальна освіта в галузі образотворчого мистецтва (образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, графіка, оформлення та ілюстрація книги, художнє проектування друкованих виробів за допомогою комп'ютерних технологій).</p> <p>Акцент на професійній підготовці художника-професіонала в галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, графіки, спеціаліста, який володіє необхідними знаннями інноваційного характеру, уміннями їх практичного використання.</p> <p><i>Ключові слова:</i> образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, графіка, оформлення та ілюстрація книги.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Розроблена освітня програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з теорії образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та графіки.</p> <p>Передбачає підготовку фахівців з графіки (графіка вільна, графіка станкова, оформлення та ілюстрація книги), інтеграцію образотворчої, художньо-естетичної, мистецтвознавчої підготовки,</p>

	<p>творчої та дослідницької діяльності. Вимагає спеціальної навчальної практики «Пленер», знання інформаційно комунікаційних технологій.</p> <p>Професійної підготовки в техніках рисунку, живопису, композиції, вільної та друкованої графіки, історії образотворчого мистецтва.</p> <p>Спеціальна підготовка з теорії та практики виконання творів станкової графіки (у межах спеціалізацій).</p> <p>Загальна освіта в галузях іноземної мови, художньої культури, комп'ютерної графіки, педагогіки та психології, методики викладання образотворчих дисциплін, філософії.</p> <p>Програма містить нормативну та варіативну частини, практики та Державну атестацію.</p>
4. Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 2452.2*25229 – художник</p> <p>3471 – художник-виконавець; художник-оформлювач; художник-графік, художник-ілюстратор книжкових видавництв;</p> <p>3476 – організатор у сфері культури та мистецтва (куратор мистецьких проєктів);</p> <p>2340 – вчитель спеціалізованого навчального закладу.</p>
Подальше навчання	<p>Випускники можуть продовжити навчання за наданою та спорідненими спеціальностями (з образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації та суміжних галузей знань) на програмах підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти циклу FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQFLLL та 7 рівня НРК України.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Навчання – студенто-центроване, самонавчання, практико-орієнтоване. Викладання здійснюється у вигляді: лекцій, семінарських та практичних занять; проводяться в малих групах у художніх майстернях з живопису, скульптури, графіки тощо,</p> <p>Передбачена самостійна робота на основі підручників, навчальних посібників, конспектів, консультацій з викладачем, електронного навчання за окремими освітніми компонентами, майстер-класів, у музеях (копіювання творів живопису) тощо.</p> <p>Денна, заочна форма навчання, перепідготовка.</p> <p>Дистанційне навчання відбувається відповідно до розробленого комплексу інформаційно-методичного супроводу вивчення кожного освітнього компоненту навчальної програми: у електронному вигляді на сайті дистанційної освіти (з кожної дисципліни надані анотація, робоча навчальна програма, критерії оцінювання, розподіл шкали балів по видам робіт, бали оцінювання робіт, коментарі викладача тощо).</p>
Оцінювання	<p>Система оцінювання навчальних досягнень студентів базується на аналізі знань та компетенцій, здійснюється за 100-бальною рейтинговою системою відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр».</p> <p>Оцінювання проводиться через такі види контролю з накопиченням отриманих балів, як поточний (усне та письмове опитування, тестування), проміжний (модулі, кафедральні перегляди, звітні навчально-творчі виставки, проміжні модульні контролю, презентації, мистецтвознавчі есе); підсумковий (письмові екзамени, захист курсових робіт, залікові роботи,</p>

	портфоліо, захисти звітів з практик, творчі іспити з художніх дисциплін). Атестація: публічний захист кваліфікаційної роботи – бакалаврського дипломного проекту.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, графіки із застосуванням мистецьких теорій, положень і методів.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК-13. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК-1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p> <p>СК-2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.</p> <p>СК-3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.</p> <p>СК-4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізацією.</p> <p>СК-5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.</p> <p>СК-6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p> <p>СК-7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.</p> <p>СК-8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної</p>

	<p>інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.</p> <p>СК-9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <p>СК-11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>СК-12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.</p> <p>СК-13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.</p>
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Вільно володіє культурою усної та письмової мови (у тому числі іноземною мовою, усно та письмовою), уміє творчо та професійно спілкуватись із застосуванням фахової термінології, формувати судження, що враховують мистецькі, наукові та етичні аспекти. Володіє основними класичними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.
ПРН 2	Усвідомлює власну етнокультурну самоідентифікацію, причетність до традицій українського мистецтва; уміння здійснювати індивідуальну та колективну діяльність, створювати міждисциплінарні, мистецькі, творчі проекти на основі українських національних цінностей.
ПРН 3	Здатний застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу. Вміє застосовувати у творчих роботах метафору, символ, знак тощо.
ПРН 4	Застосовує знання з композиції, розробляє формальні площини, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконує їх у відповідних техніках та образотворчих матеріалах.
ПРН 5	Уміє використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів образотворчого мистецтва. Відображає стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів за допомогою образотворчих та декоративних технік.
ПРН 6	Володіє основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування тощо). Уміння працювати з великим обсягом інформації, здатність її аналізувати та критично оцінювати.
ПРН 7	Володіє необхідними професійними уміннями і навичками для ефективного здійснення педагогічної дії в дитячих закладах художньої освіти.
ПРН 8	Уміє генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей на основі набутих знань та навичок. Демонструє готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність до рефлексії.
ПРН 9	Володіє знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 10	Вміє формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.
ПРН 11	Володіє художніми виражальними засобами сучасної

	української графіки, ґрунтуючись на досягненнях друкованої графіки минулого; засобами, техніками й технологіями образотворчого мистецтва в області живопису й рисунка, станкової графіки, мистецтва книги, мистецтва графіки й плаката, оформлення друкованої продукції тощо.
ПРН 12	Уміти використовувати різні техніки та технології образотворчого та декоративного мистецтва у відповідних матеріалах. Створювати цілісний завершений художній твір.
ПРН 13	Уміє використовувати базові методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри образотворчого мистецтва – членів Національної спілки художників України, які поєднують педагогічну, наукову діяльність з мистецькою і виставковою діяльністю. До викладання окремих дисциплін відповідно до їх компетенції та досвіду залучений професорсько-викладацький склад кафедр ХНПУ імені Г. С. Сковороди.
Матеріально-технічне забезпечення	Приміщення для аудиторних занять укомплектоване професійним обладнанням: мольберти, натюрмортний фонд (драперії, предмети вжитку, гіпсові зліпки тощо); муфельна піч; станок гончарний; верстат офортний, набори стамесок, штихелів, різаків паперу тощо. Лекційні аудиторії з інформаційно-комунікаційним технічним обладнанням (комп'ютери, SMART Boards), програма перевірки на плагіат Unicheck (https://unicheck.com).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди; – веб сторінка факультету мистецтв; – точки бездротового доступу Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle; – електронний архів-репозиторій ХНПУ імені Г.С. Сковороди; – електронний архів ХНПУ імені Г. С. Сковороди; – наукова та науково-технічна діяльність університету імені Г. С. Сковороди (електронний каталог), (репозиторій); – фахові наукові видання ХНПУ імені Г.С. Сковороди; – Міжнародна наукова база даних Web of Science (наказ №1286 від 19.09.2017 р. Про надання доступу ВНЗ і науковим установам до електронних наукових баз даних); – інформаційний пакет спеціальностей, зокрема зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво); – Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – силабуси; – програми практик; – блоки дисциплін вільного вибору; Наочні навчальні посібники – студентські роботи з фондів кафедри, бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи, хмарні сервіси Microsoft.

	<p>Центри практичної підготовки: майстерні живопису; майстерні малюнку; майстерня графіки; майстерня художнього текстилю; майстерня художньої кераміки та скульптури; майстерня декоративної обробки матеріалів.</p>
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Підготовка бакалаврів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин</p>
Міжнародна кредитна	<p>Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають навчання студентів. На підставі двосторонніх договорів між Харківським національним педагогічним університетом імені Г. С. Сковороди та закордонними закладами вищої освіти Здобувачі мають можливість пройти онлайн-курси на платформі Prometheus, Intela, IBM, Coursera; долучатися до програм Erasmus+</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Наявна можливість для фізичних осіб. Наявні підготовчі курси з української мови.</p>

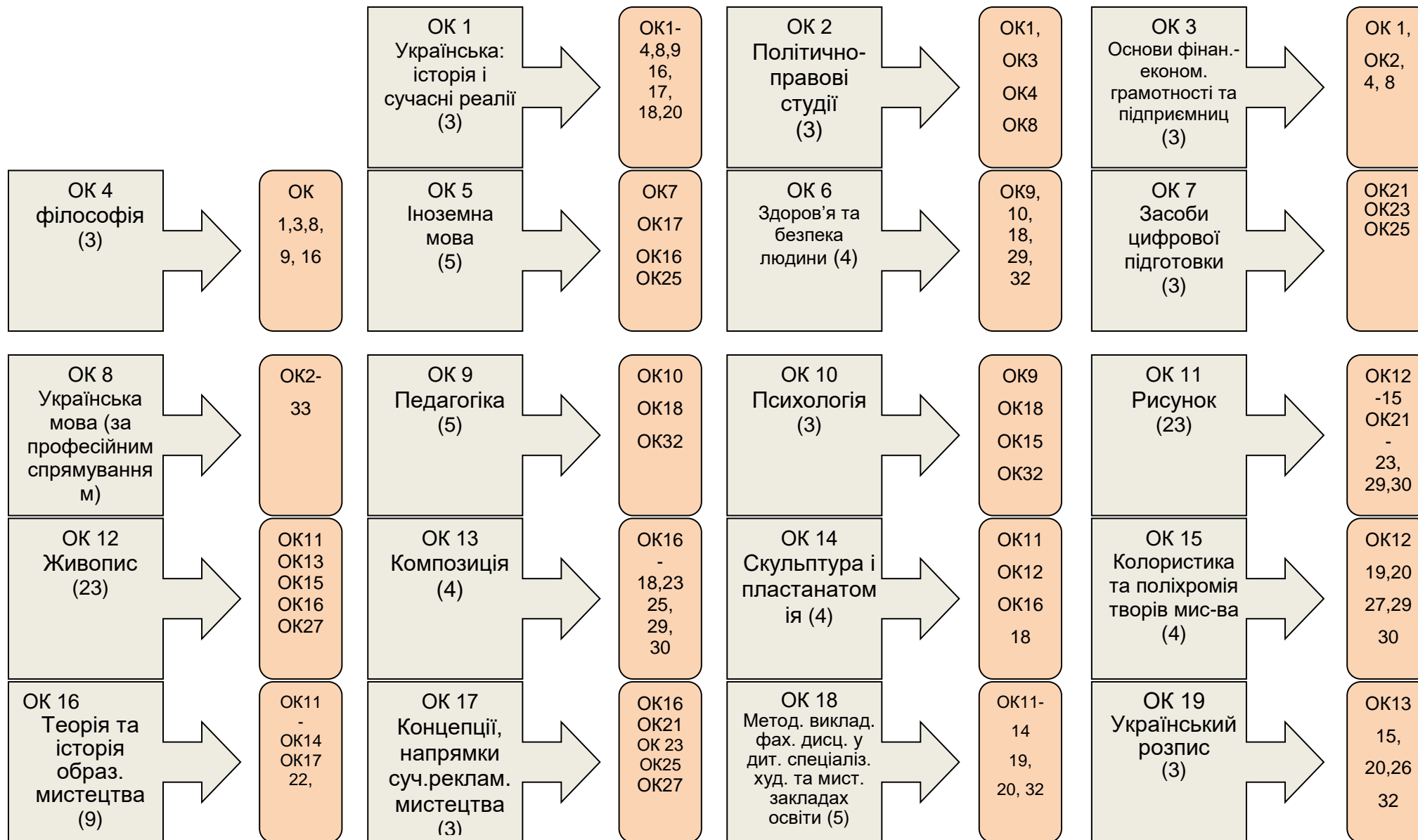
2. Структурно-логічна схема

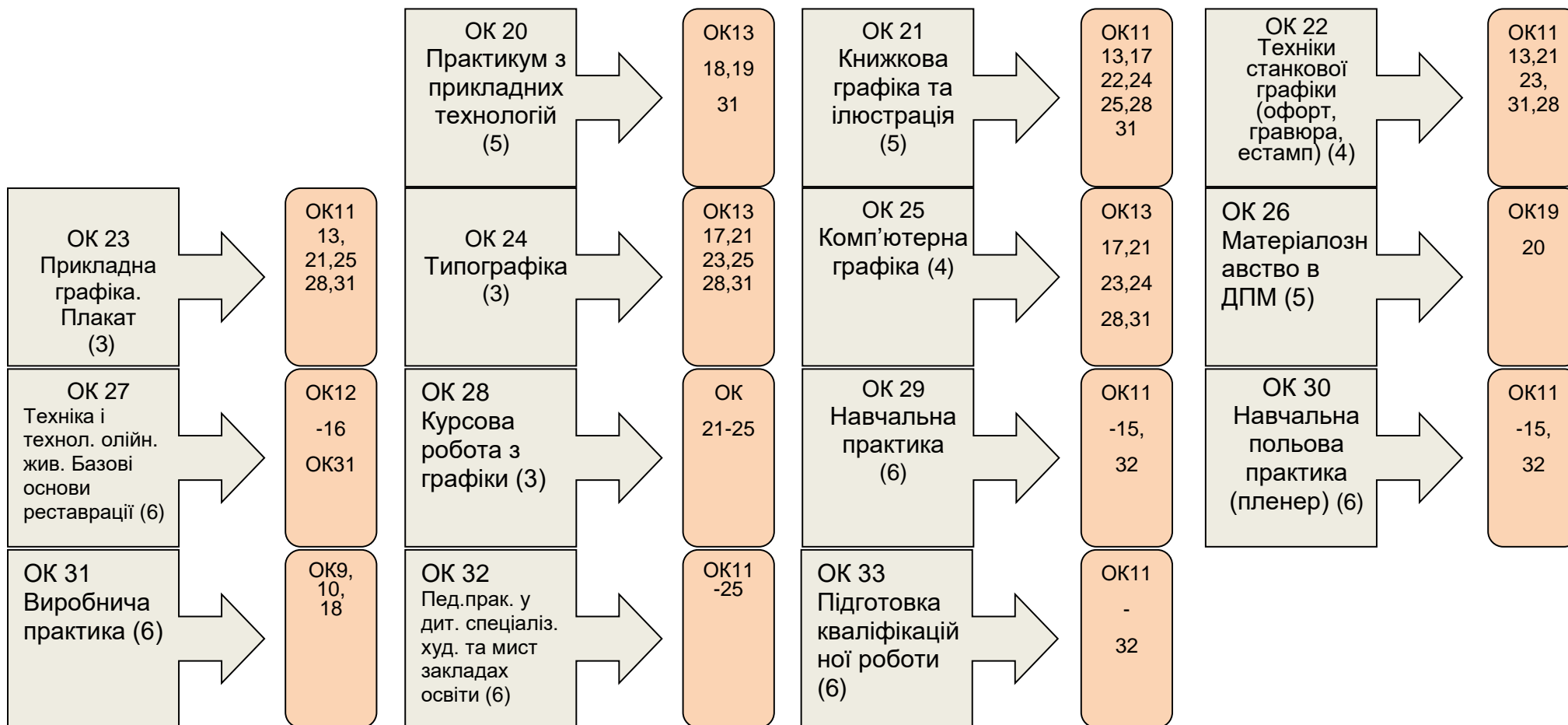
2.1. Перелік освітніх компонентів

Код компонент а	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Теоретична підготовка			
1.1. Цикл загальної підготовки			
Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1	Україна: історія і сучасні реалії	3	Залік
ОК 2	Політично правові студії	3	Залік
ОК 3	Основи фінансово-економічної грамотності та підприємництва	3	Іспит
ОК 4	Філософія	3	Іспит
ОК 5	Іноземна мова	5	Іспит
ОК 6	Здоров'я та безпека людини	4	Залік
ОК 7	Засоби цифрової підготовки	3	Залік
ОК 8	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК 9	Педагогіка	5	Залік
ОК 10	Психологія	3	Іспит
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 11	Рисунок	23	Іспит, залік
ОК 12	Живопис	23	Іспит, залік
ОК 13	Композиція	4	Іспит
ОК 14	Скульптура і пластанатомія	4	Іспит, залік
ОК 15	Колористика та поліхромія творів мистецтва	3	Іспит
ОК 16	Теорія та історія образотворчого мистецтва	9	Іспит, залік, захист курсової роботи
ОК 17	Концепції, напрямки сучасного рекламного мистецтва	3	Іспит
ОК 18	Методика викладання фахових дисциплін у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти	5	Іспит, залік
ОК 19	Український розпис	3	Іспит
ОК 20	Практикум з прикладних технологій	5	Іспит, залік
ОК 21	Книжкова графіка та ілюстрація	5	Іспит
ОК 22	Техніки станкової графіки (офорт, гравюра, естамп)	4	Іспит
ОК 23	Прикладна графіка. Плакат	3	Залік
ОК 24	Типографіка	3	Іспит
ОК 25	Комп'ютерна графіка.	4	Іспит, залік
ОК 26	Матеріалознавство в ДПМ	5	Іспит
ОК 27	Техніка і технологія олійного живопису. Базові основи реставрації олійного живопису	6	Іспит, залік
	1.3. Цикл дисциплін вільного вибору студента	60	Залік
2. Курсові роботи			
ОК 28	Курсова робота з графіки	3	Залік

3. Практична підготовка			
ОК 29	Навчальна практика	6	Залік
ОК 30	Навчальна польова практика (пленер)	6	Залік
ОК 31	Виробнича практика	6	Залік
ОК 32	Педагогічна практика у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти	6	Залік
4. Атестація			
ОК 33	Підготовка кваліфікаційної роботи	6	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» проводиться відповідно до [«Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр»](#) і здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. Після захисту результати атестації оприлюднюються на офіційному сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди й завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	
ПРН 1	+			+	+			+	+	+						+	+	+	+														+	+	
ПРН 2	+						+	+								+	+	+	+	+	+	+	+	+			+						+	+	
ПРН 3											+	+	+	+						+	+	+	+	+	+		+							+	
ПРН 4											+	+	+							+	+	+	+	+	+	+				+	+			+	
ПРН 5			+								+	+	+		+					+	+	+	+	+	+		+	+		+	+			+	
ПРН 6							+	+	+							+	+	+	+										+				+	+	
ПРН 7								+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+														
ПРН 8																	+					+	+	+											+
ПРН 9						+																		+	+							+			+
ПРН 10	+			+		+			+																										+
ПРН 11											+	+	+		+		+					+	+	+	+	+			+						+
ПРН 12											+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13			+								+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+							

У цій освітньо-професійній програмі використано державні та галузеві нормативи:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. 6. Положення про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pro_osvitny_programy.pdf
7. Положення про кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pol_pro_kvalifikatsiinu_robotu.pdf
8. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pol_orhaniz_osvitnoho_protseesu.pdf
9. Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній освіті. Режим доступу: <http://surl.li/ecfdp>
10. Положення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Режим доступу: <http://surl.li/cemqc>
11. Положення про стипендіальне забезпечення здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (ВС-39/23). Режим доступу: <http://surl.li/jqecf>
12. Положення про порядок та умови обрання навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) (ВС-6). Режим доступу: <http://surl.li/ekzsk>

13. Порядок реалізації права на академічну мобільність (BC-5). Режим доступу: <http://surl.li/ekzub>
14. Стратегія інтернаціоналізації ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Strategia_internazionalisazii.pdf
15. Положення про грантову та проєктну діяльність, реалізацію програм національної та міжнародної співпраці, управління коштами грантів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20Grantovy%20ta%20proekny%20diyalnist.pdf
16. Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр». Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_organizaciyu_ta_provedennya_atestazii.pdf
17. Положення про проведення практик студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pro_provedenya_praktyk.pdf
18. Положення про проходження атестації у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року Режим доступу: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/14_Polozhennya_pro_vyznannya_kvalifikatsiy.pdf
19. Положення про переведення студентів на вакантні місця державного замовлення Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20perevedenya%20stydentiv%20na%20vakantni%20mistza%20derzavnogo%20zamovlenya.pdf
20. Положення про проведення ректорських контрольних замірів знань здобувачів вищої освіти Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_provedenya_rectorskyh_kontr_zamiriv.pdf
21. Положення про куратора академічної групи ХНПУ імені Г. С. Сковороди Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/kurator.pdf
22. Положення про порядок замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту державного зразка та додатків до них європейського зразка (Diploma supplement) у ХНПУ імені Г. С. Сковороди Режим доступу:

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_vupyskni_dokumenty.pdf

23. Положення про сприяння працевлаштуванню студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди Режим доступу:
http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/polozhenya_pro%20spryanya%20prazhe_vlastyvannya.pdf

24. Положення про студентський гуртожиток Режим доступу:
http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/polozhennya%20pro%20gurtozhitok.pdf

25. Положення про студентську раду гуртожитків Режим доступу:
http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/pro%20stydentsky%20rady%20gyrt_ozhitky.pdf

26. Положення про Наукову раду ХНПУ імені Г. С. Сковороди (у новій редакції) Режим доступу:
http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Naykova_Rada.pdf

27. Положення про організацію науково-дослідної роботи в ХНПУ імені Г. С. Сковороди Режим доступу:
http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20organizatziy%20naykovo%20odoslidnoi%20roboty.pdf

28. Положення про діяльність студентського наукового гуртка ХНПУ імені Г. С. Сковороди Режим доступу:
http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_diyalnist_naykovogo_gyrтка.pdf

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Прикладна та книжкова графіка»
підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»**

У сучасних умовах цифрового прогресу та інтернет-простору графічне мистецтво відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні суспільної думки. Художники-графіки мають здатність створювати візуальні образи, які не тільки привертають увагу, але й передають змістовні повідомлення в ефективний і швидкий спосіб. Графіка є засобом виразного мистецтва, що дозволяє митцям втілювати свої ідеї, почуття та погляди через творчість.

Освітня програма «Прикладна та книжкова графіка» представляє собою сучасний і всебічний підхід до підготовки фахівців у галузі графічного мистецтва, ілюстрації та видавничої справи. Ця програма розроблена з метою навчання студентів не лише технічним навичкам, але й розвитку їхнього художнього смаку, креативності та глибокого розуміння історії та сучасних тенденцій у графічному мистецтві. Особливий акцент робиться на формування здатності критично мислити, творчо підходити до вирішення завдань та впроваджувати інноваційні підходи у своїй професійній діяльності.

Варто зазначити, що освітньо-професійна програма, яка розроблена кафедрою образотворчого мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, є актуальною та відповідає державним стандартам вищої освіти за спеціальністю. Метою програми є формування висококваліфікованих фахівців, які володіють не лише фундаментальними професійними знаннями, а й здатністю розвивати інноваційні підходи до вирішення складних спеціалізованих завдань у сфері мистецтва (образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, графіки).

Структура освітньо-професійної програми є логічною та забезпечує оволодіння студентами як загальними, так і професійними компетентностями міжгалузевого характеру. Освітні компоненти програми спрямовані на досягнення заявлених результатів навчання у повному обсязі, що дозволяє випускникам бути готовими до професійної діяльності у різних сферах мистецтва.

Програма також забезпечена якісними ресурсами: кадровими,

матеріально-технічними та методичними, що сприяє ефективному навчальному процесу. На мою думку, ця програма повністю відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівців зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Вона дає можливість забезпечити якісну підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що є важливим кроком у формуванні професійних художників та графіків.

Кандидат мистецтвознавства,
зав. відділу зарубіжного мистецтва
Харківського художнього музею

М. І. Філатова

18.04.2024

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Прикладна та книжкова графіка» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

В умовах цифрового прогресу та інтернет-простору графічне мистецтво має величезний вплив на суспільство. Художники-графіки здатні створювати візуальні образи, які не лише привертають увагу, але й дозволяють надати швидкі повідомлення для комунікації в ефективний спосіб. Графіка є формою виразу, яка дозволяє художникам висловити свої ідеї, відчуття та погляди.

Освітня програма «Прикладна та книжкова графіка» представляє собою сучасний і комплексний підхід до підготовки фахівців у галузі графіки, ілюстрації та видавничої справи. Ця програма розроблена для того, щоб навчити студентів не лише технічним навичкам, але й розвинути їхній художній смак, креативність і глибоке розуміння історії та сучасних тенденцій графічного мистецтва.

Отже освітньо-професійна програма, що рецензується, була розроблена на кафедрі образотворчого мистецтва ХНПУ імені Г. С. Сковороди, має актуальність і відповідає стандарту зазначеної спеціальності.

Мета програми – формування особистості висококваліфікованого фахівця, громадянина, патріота, професіонала здатного критично мислити, розвивати креативність та інноваційні підходи до вирішення комплексних типових, нетипових, складних спеціалізованих завдань, набуття фундаментальних фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру у мистецькій галузі (образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, графіка) корелює із визначеним стандартом спеціальності.

Відмітимо, що структура освітньо-професійної програми є логічною і передбачає оволодіння комплексом загальних і професійних компетентностей міжгалузевого характеру. Освітні компоненти, дають змогу досягти заявлених програмних результатів навчання у повному обсязі. Важливим аспектом програми є якісне ресурсне забезпечення: кадрове, матеріально-технічне та методичне.

Вважаю, що програма є актуальною, відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівця з даної спеціальності, дозволяє здійснити якісну підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» і може бути впроваджена в освітній процес.

Народний художник України,
Член Національної спілки художників України,
Голова правління ХО НСХУ,
Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка за 2010 рік,
академік, професор кафедри живопису ХДАДМ

Віктор КОВТУН

17 квітня 2024